

DEFINICJA MŚP

dr Joanna Prokurat

TPA Poland
14.10.2025

Webinarium jest realizowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach projektu Centrum Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

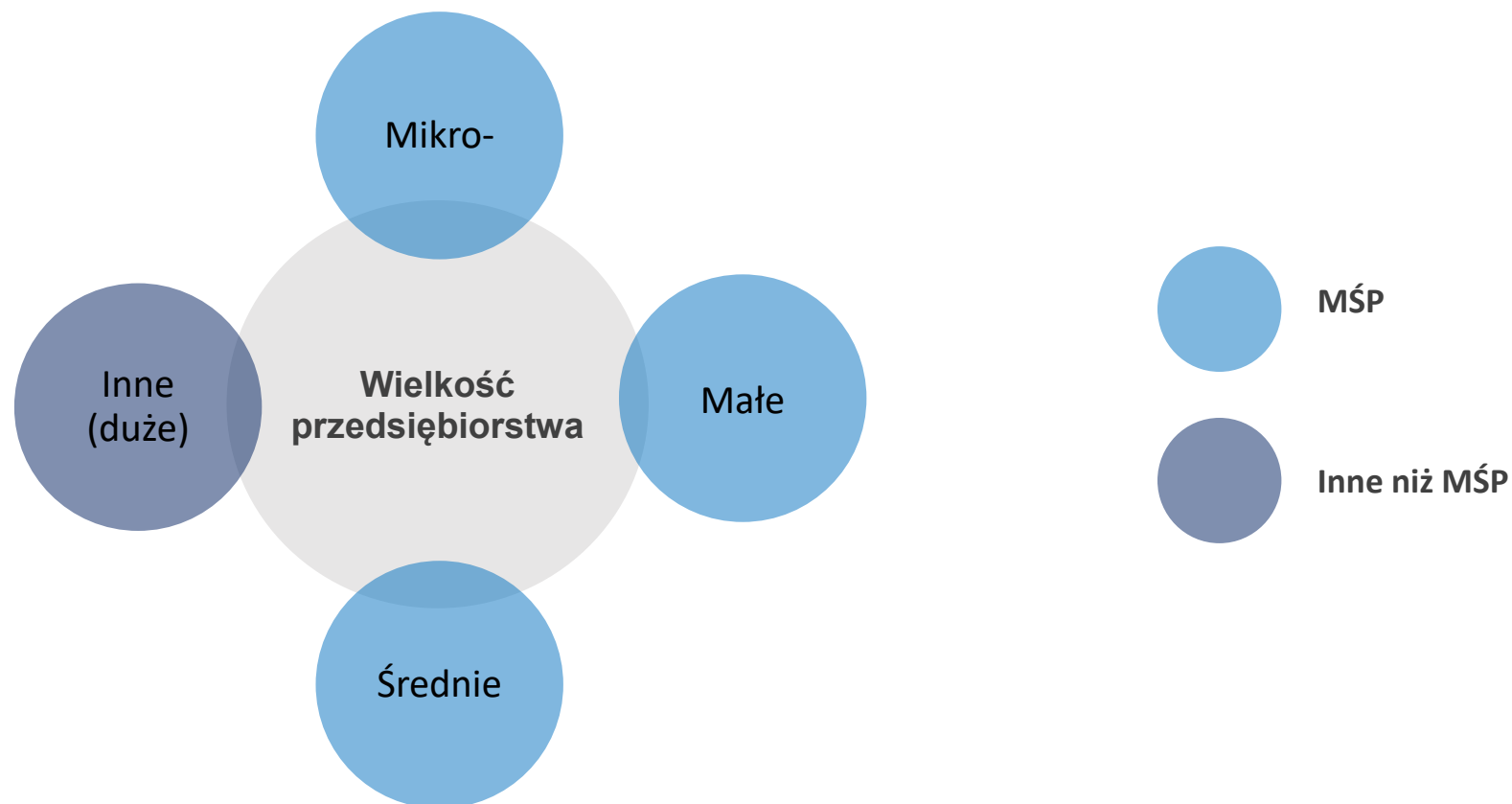

Agenda:

1. Wielkość przedsiębiorstwa – co oznacza?
2. Wielkość przedsiębiorstwa – po co ją wyznaczać?
3. Podstawy prawne – przepisy krajowe i unijne.
4. Procedura ustalenia statusu przedsiębiorstwa.
5. Zasady ustalania – wskaźniki i podmioty ujmowane.
6. Wielkość przedsiębiorstwa a uprawnienia do aplikowania/utrzymania pomocy.
7. Zmiana wielkości.
8. Sankcje.
9. Pytania.

Wielkość przedsiębiorstwa – co oznacza? Podstawowy podział

Wielkość przedsiębiorstwa – po co ją wyznaczać?

Zatory płatnicze

ESG

Pomoc publiczna

Inne

Podstawy prawne

Przepisy krajowe

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców art. 7 (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 236 ze zm.)

Przepisy unijne

- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ZAŁĄCZNIK I)
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 - Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych

■ **Mikroprzedsiębiorca** - w co najmniej 1 roku z 2 ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie warunki:

- a. zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników; oraz
- b. osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 mln euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 mln euro;

■ **Mały przedsiębiorca** - w co najmniej 1 roku z 2 ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie warunki:

- a. zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników; oraz
- b. osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 mln euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 mln euro
- i który nie jest mikroprzedsiębiorcą;

■ **Średni przedsiębiorca** - w co najmniej 1 roku z 2 ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie warunki:

- a. zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników; oraz
- b. osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 mln euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro
- i który nie jest mikroprzedsiębiorcą ani małym przedsiębiorcą.

Podstawy prawne - Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów

Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U z 2024 r., poz. 1616 ze zm.)

Art. 4 pkt 9:

Rynek właściwy - rozumie się przez to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Z kolei za **rynek pokrewny** uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do rynku właściwego. Komisja Europejska posługuje się pojęciem rynku upstream, który rozumie się jako rynek bezpośrednio wyższego szczebla względem rynku wytwarzanego produktu lub usługi, na którym działa badane przedsiębiorstwo i pojęciem rynku downstream, czyli rynku znajdującego się bezpośrednio na niższym szczeblu niż badane przedsiębiorstwo.

Podstawy prawne – Rozporządzenie GBER

- Do kategorii mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”) należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR, lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR.
- W kategorii MŚP małe przedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 milionów EUR.
- W kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR.

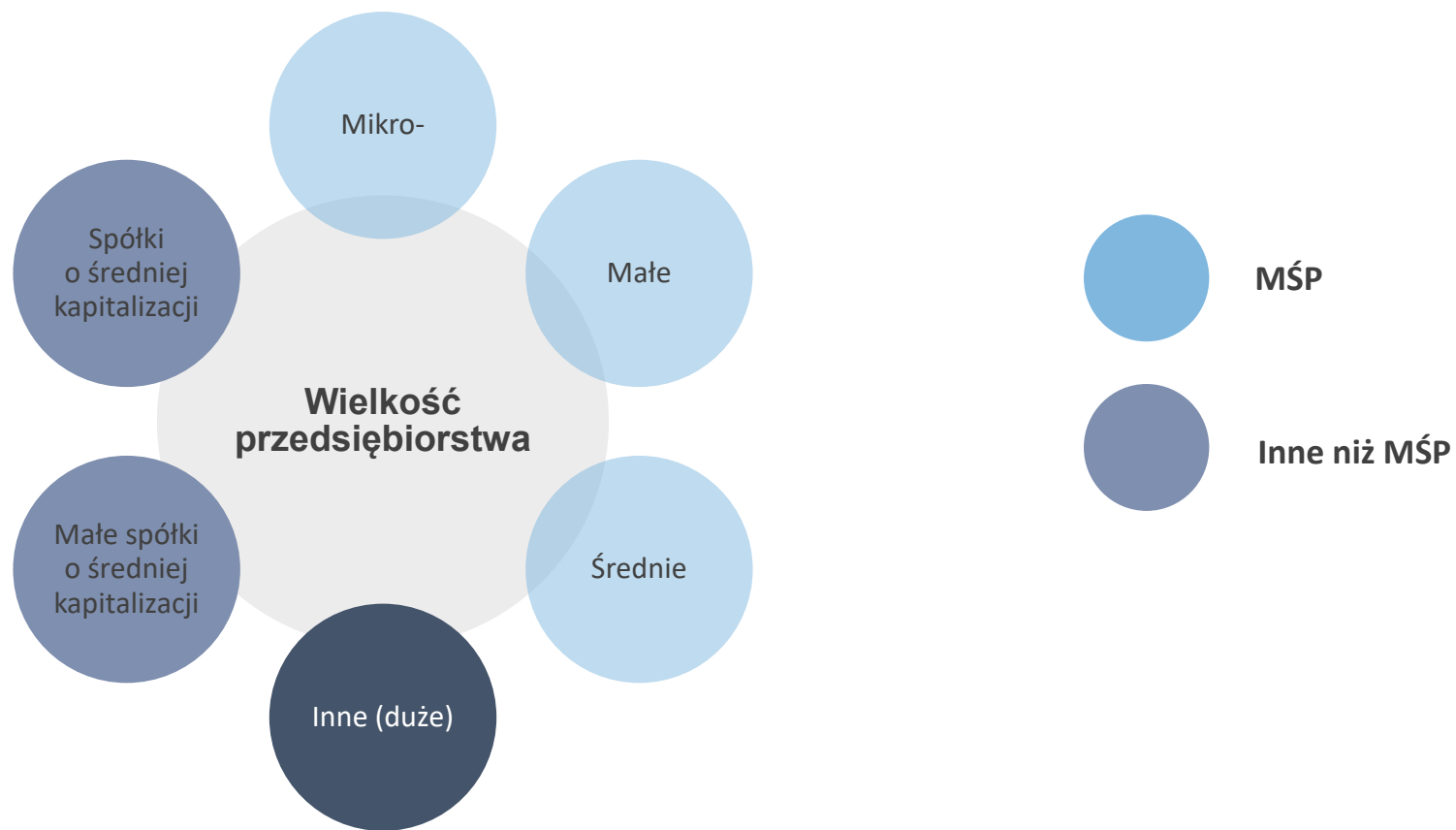

Podstawy prawne – Rozporządzenie 2015/1017

- "małe spółki o średniej kapitalizacji" oznaczają podmioty zatrudniające nie więcej niż 499 pracowników, niebędące MŚP;
- "spółki o średniej kapitalizacji" oznaczają podmioty zatrudniające nie więcej niż 3 000 pracowników, niebędące MŚP ani małymi spółkami o średniej kapitalizacji;

Przepisy unijne – kategorie przedsiębiorstw

Procedura ustalenia statusu przedsiębiorstwa

CZY JESTEŚMY PRZEDSIĘBIORSTWEM?

Potwierdzenie statusu przedsiębiorstwa.

KRYTERIA, PUŁAPY I PROGI

Określenie kryteriów kwalifikacyjnych oraz pułapów i progów, które należy zastosować.

ZAKRES KRYTERIÓW

Interpretacja znaczenia różnych kryteriów i prawidłowe ich zastosowanie.

KALKULACJA

Określenie, które dane trzeba wziąć pod uwagę i ocenić w odniesieniu do pułapów i progów oraz w jakiej liczbie i proporcji. W tym celu przedsiębiorstwo musi najpierw ustalić, czy jest przedsiębiorstwem samodzielnym, partnerskim czy powiązanym.

Przedsiębiorstwo

PRZEDSIĘBIORSTWO

Podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną, w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz przedsiębiorstwa rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub konsorcja prowadzące regularną działalność gospodarczą.

PRZEDSIĘBIORCA

Podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą, niezależnie od jego formy prawnej i źródeł jego finansowania, w tym czy jest to podmiot nastawiony na zysk czy też nie. Także podmioty sektora publicznego prowadzące działalność gospodarczą, np. spółki jednostek samorządu terytorialnego, a nawet same jednostki samorządu terytorialnego.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Oferowanie na rynku towarów bądź świadczenie na nim usług. Zakres tego pojęcia jest szerszy niż w prawie krajowym (art. 3 Prawa przedsiębiorców), ponieważ działalność może mieć charakter gospodarczy, w rozumieniu unijnego prawa konkurencji, także w przypadku gdy nie ma charakteru zarobkowego, czy też nie jest prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły.

Pułapy i progi

Wielkość przedsiębiorstwa	Wskaźnik zatrudnienia	Wskaźnik finansowy
Mikroprzedsiębiorstwo	<10 pracowników	obróć ≤ 2 mln EUR lub suma bilansowa ≤ 2 mln EUR
Małe przedsiębiorstwo	<50 pracowników	obróć ≤ 10 mln EUR lub suma bilansowa ≤ 10 mln EUR
Średnie przedsiębiorstwo	<250 pracowników	obróć ≤ 50 mln EUR lub suma bilansowa ≤ 43 mln EUR

Uwaga:

- Próg zatrudnienia obowiązkowy.
- Próg rocznego obrotu lub całkowitego bilansu rocznego MŚP – (jeden z nich) wybierany przez beneficjenta pomocy publicznej.

Liczba zatrudnionych – osoby zatrudnione w pełnym, niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowo, w tym:

- pracownicy,
- osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane, za pracowników na mocy prawa krajowego,
- właściciele – kierownicy,
- partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i odnoszący korzyści finansowe.

Wyłączenia:

- Praktykanci oraz studenci odbywających szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym.
- Osoby przebywające na urlopie macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym.

Uwaga: Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie rocznych jednostek pracy (**RJP**).

RJP = *Liczba dni zatrudnienia począwszy od pierwszego dnia rozpoczęcia pracy do dnia zakończenia pracy w danym roku / liczba dni w roku x wymiar czasu pracy (etatu).*

Wskaźnik RJP

Przykład:

Firma zatrudniała w 2024 r. pięciu pracowników na umowę o pracę:

- czterech w wymiarze pełnego etatu, zatrudnionych od 1 stycznia 2024 r.,
- jednego od 3 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu.

RJP za 2024 r.:

Średnioroczne zatrudnienie w przedsiębiorstwie = 4 RJP + ułamkowa część RJP piątego pracownika.

Piąty pracownik przepracował w firmie w roku 2024 151 dni

(29 dni sierpnia + dwa miesiące po 30 dni + dwa miesiące po 31 dni).

W skali roku stanowi to 0,10 RJP: $151 \text{ dni przepracowanych} / 365 \text{ dni roku} = 0,4137 * 0,25 \text{ etatu} = 0,10 \text{ RJP}$.

Łącznie średnioroczne zatrudnienie w przedsiębiorstwie w 2024 r. = 4,10 RJP.

Wskaźniki finansowe

- **Roczny obrót** – określa się przez obliczenie dochodu, jaki beneficjent uzyskał ze sprzedaży produktów i świadczenia usług w ciągu roku, który jest brany pod uwagę, po odjęciu rabatów. Obrót należy liczyć bez podatku VAT oraz innych podatków pośrednich.
-
- Wyrażone w PLN wielkości dotyczące rocznych obrotów przelicza się na EUR według średniego kursu ogłaszanego przez NBP w ostatnim dniu roku obrotowego wybranego do określenia statusu przedsiębiorcy.
-
- **Całkowity bilans roczny** – odnosi się do wartości głównych aktywów beneficjenta.
-
- Wyrażone w PLN wielkości dotyczące rocznych obrotów przelicza się na EUR według średniego kursu ogłaszanego przez NBP w ostatnim dniu roku obrotowego wybranego do określenia statusu przedsiębiorcy.

Relacje z innymi podmiotami

Przedsiębiorstwa niezależne, powiązane i partnerskie:

Aby ustalić dane beneficjenta (liczba pracowników, roczny obrót, całkowity roczny bilans) należy określić, czy jest on przedsiębiorstwem niezależnym, partnerskim czy powiązanym.

W powyższym celu trzeba uwzględnić wszelkie związki z innymi przedsiębiorstwami.

Przedsiębiorstwo niezależne

Przedsiębiorstwo niezależne (samodzielne) – progi i pułapy ustalane wyłącznie w oparciu o jego własne dane, zawarte w jego sprawozdaniach finansowych:

- Przedsiębiorstwo w pełni samodzielne, tj. nie posiada udziałów w innych przedsiębiorstwach, a inne przedsiębiorstwa nie posiadają w nim udziałów.
- Posiada poniżej 25% kapitału lub głosów (w zależności, która z tych wielkości jest większa) w jednym lub kilku innych przedsiębiorstwach, a/lub inne przedsiębiorstwa posiadają poniżej 25% kapitału lub głosów (w zależności, która z tych wielkości jest większa) w tym przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwo niezależne

Przedsiębiorstwo niezależne (samodzielne) – Przedsiębiorstwo przekraczające próg 25% (ale nie więcej niż 50%) kapitału lub głosów, jeżeli próg został przekroczony przez poniższych inwestorów:

- publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka, osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują kapitał własny w przedsiębiorstwa nienotowane na giełdzie (tzw. anioły biznesu)
- uniwersytety lub niedochodowe ośrodki badawcze
- inwestorzy instytucjonalni (w tym regionalne fundusze rozwoju)
- samorządy lokalne z rocznym budżetem nieprzekraczającym 10 milionów euro oraz liczbą mieszkańców poniżej 5000.

Uwaga: Domniemanie – dominujący wpływ nie istnieje, jeżeli ww. inwestorzy nie angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie danym przedsiębiorstwem, bez uszczerbku dla ich praw jako udziałowców/akcjonariuszy.

Przedsiębiorstwa powiązane – progi i pułapy ustalane w oparciu o jego własne dane beneficjenta zawarte w jego sprawozdaniach finansowych + 100% progów przedsiębiorstwa powiązanego.

- Przedsiębiorstwo posiada większość głosów przysługujących udziałowcom lub wspólnikom w innym przedsiębiorstwie.
- Przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa.
- Przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub postanowieniem w jego dokumencie założycielskim lub statucie.
- Przedsiębiorstwo jest w stanie kontrolować samodzielnie, zgodnie z umową, większość głosów udziałowców lub członków w innym przedsiębiorstwie.

Uwaga: Dominujący wpływ oceniany obustronnie / Udział w kapitale vs głosy (co większe)

Wskazówka: Przedsiębiorstwa, które sporządzają skonsolidowane sprawozdania finansowe lub które są ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych innego przedsiębiorstwa poprzez konsolidację metodą pełną, są zazwyczaj traktowane jak przedsiębiorstwa powiązane.

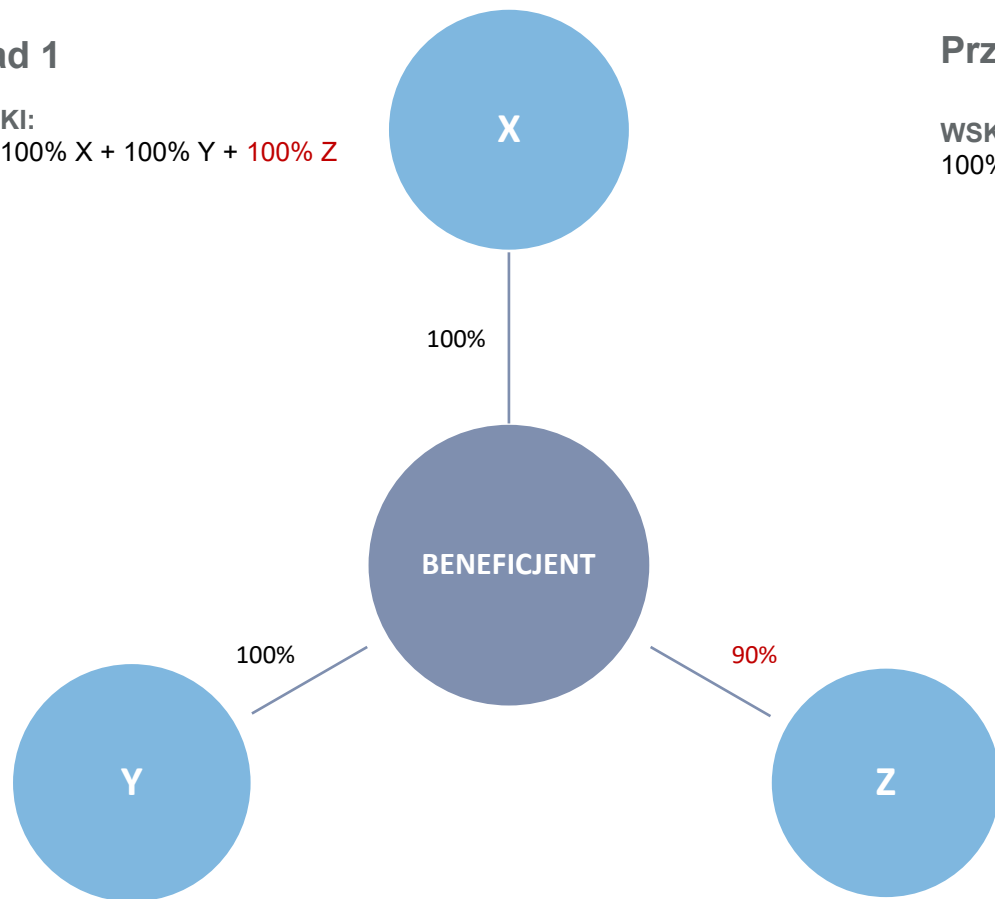

Przedsiębiorstwa powiązane

Przykład 1

WSKAŹNIKI:

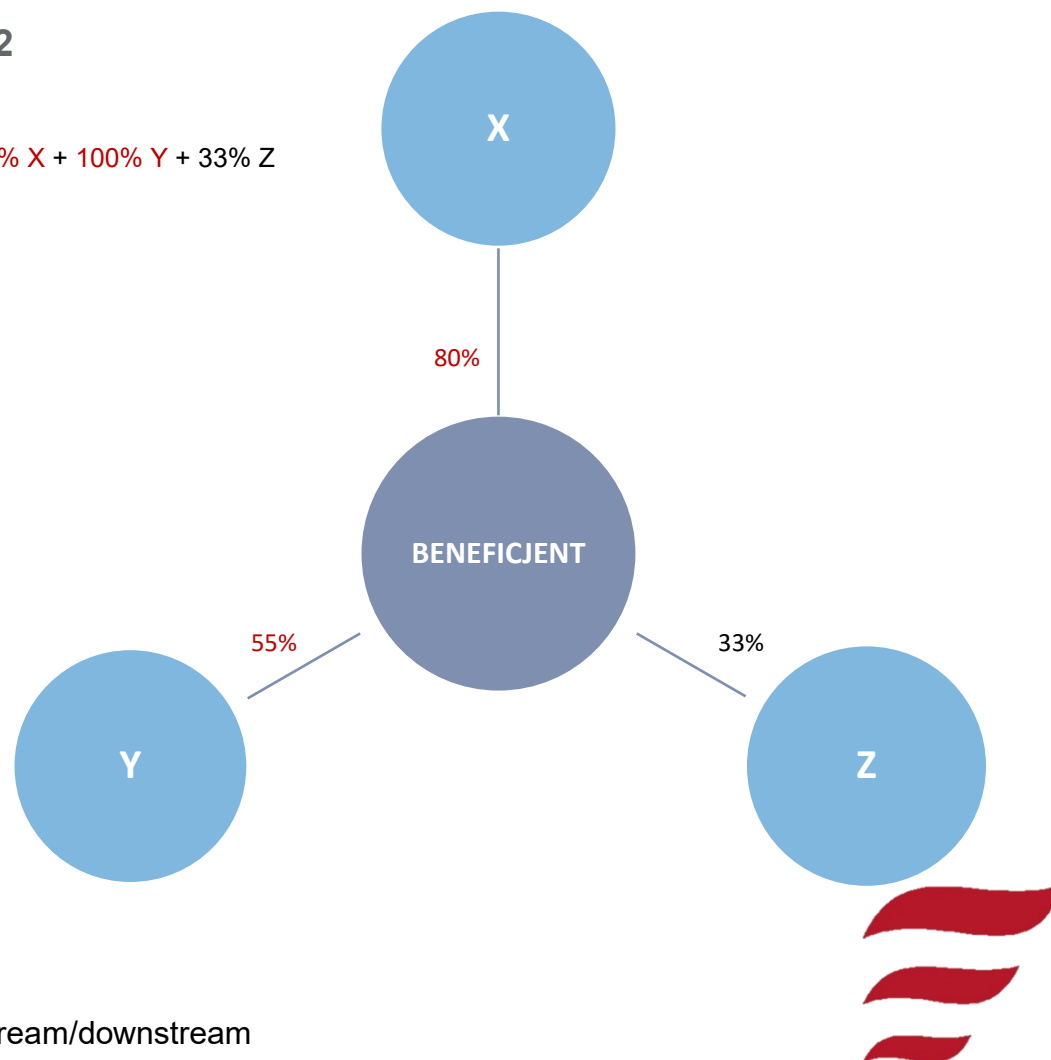
100% B + 100% X + 100% Y + 100% Z

Przykład 2

WSKAŹNIKI:

100% B + 100% X + 100% Y + 33% Z

Uwaga: Bez znaczenia rynek upstream/downstream

Przedsiębiorstwa partnerskie

Przedsiębiorstwa partnerskie – progi i pułapy ustalane w oparciu o jego własne dane beneficjenta zawarte w jego sprawozdaniach finansowych + % progów przedsiębiorstwa partnerskiego odpowiadający % udziału w kapitale lub liczbie głosów (zależnie od tego, co jest większe), (powiększone o dane ewentualnych przedsiębiorstw z nimi powiązanych).

- Przedsiębiorstwo działające na rynku wyższego szczebla (typu *upstream*) posiadające, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązanym min. 25% kapitału innego przedsiębiorstwa działającego na rynku niższego szczebla (typu *downstream*) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie.

Uwaga: Udział w kapitale vs. Głosy (co większe)

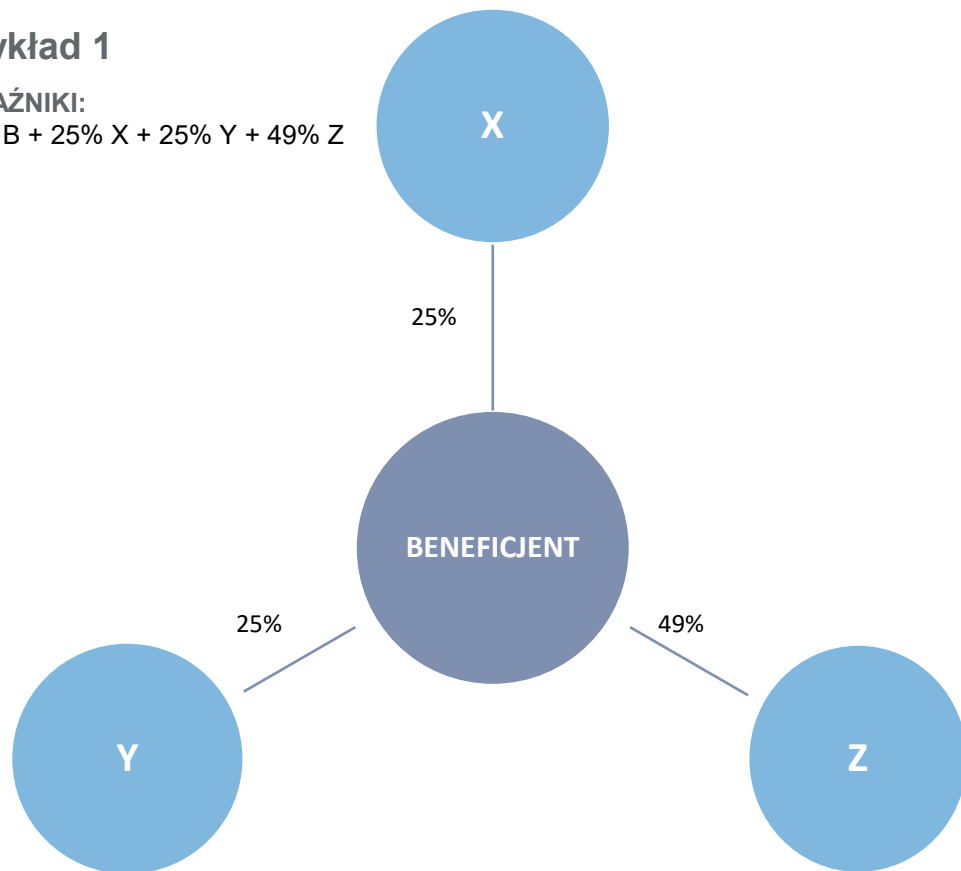

Przedsiębiorstwa partnerskie

Przykład 1

WSKAŹNIKI:

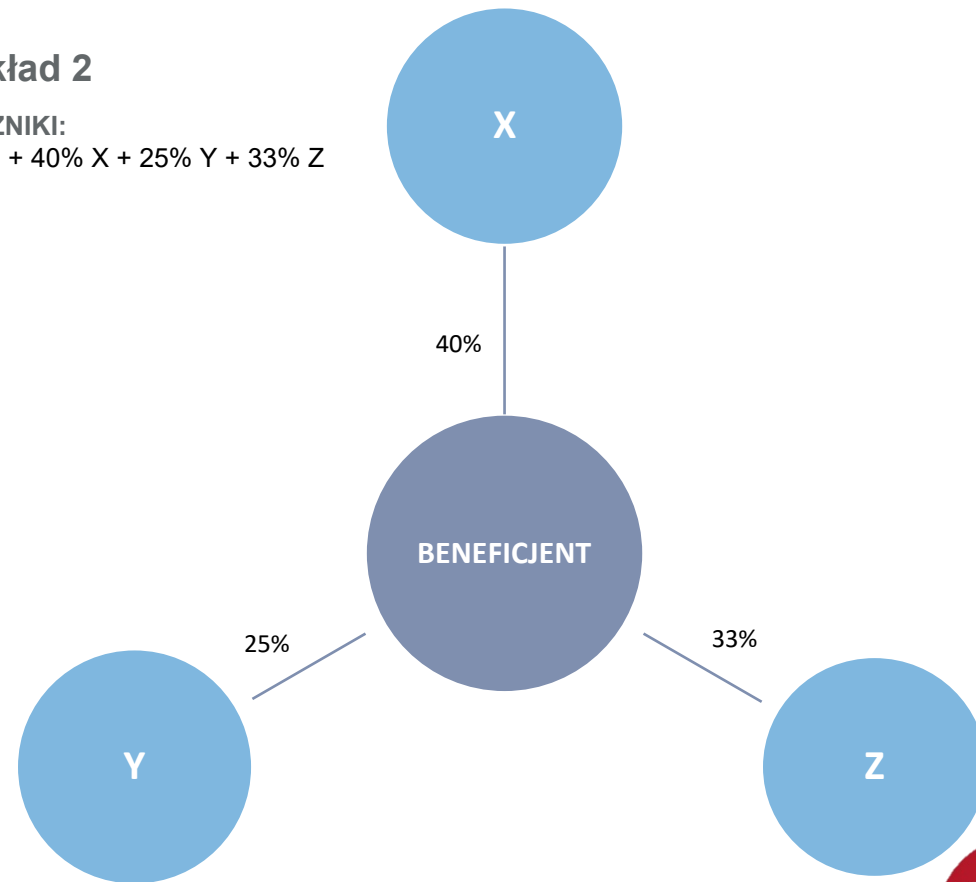
$100\% B + 25\% X + 25\% Y + 49\% Z$

Przykład 2

WSKAŹNIKI:

$100\% B + 40\% X + 25\% Y + 33\% Z$

Uwaga: Rynek upstream/downstream

Zakres uwzględnianych danych

Kalkulacja wskaźników powinna uwzględniać dane:

- beneficjenta,
- każdego przedsiębiorstwa partnerskiego beneficjenta,
- każdego przedsiębiorstwa powiązanego z beneficjentem,
- każdego przedsiębiorstwa powiązanego z którymkolwiek z przedsiębiorstw partnerskich beneficjenta,
- każdego przedsiębiorstwa powiązanego z przedsiębiorstwami powiązanymi z beneficjentem,
- każdego partnera przedsiębiorstw powiązanych z beneficjentem.

Uwaga: Nie uwzględnia się związku partner-partner.

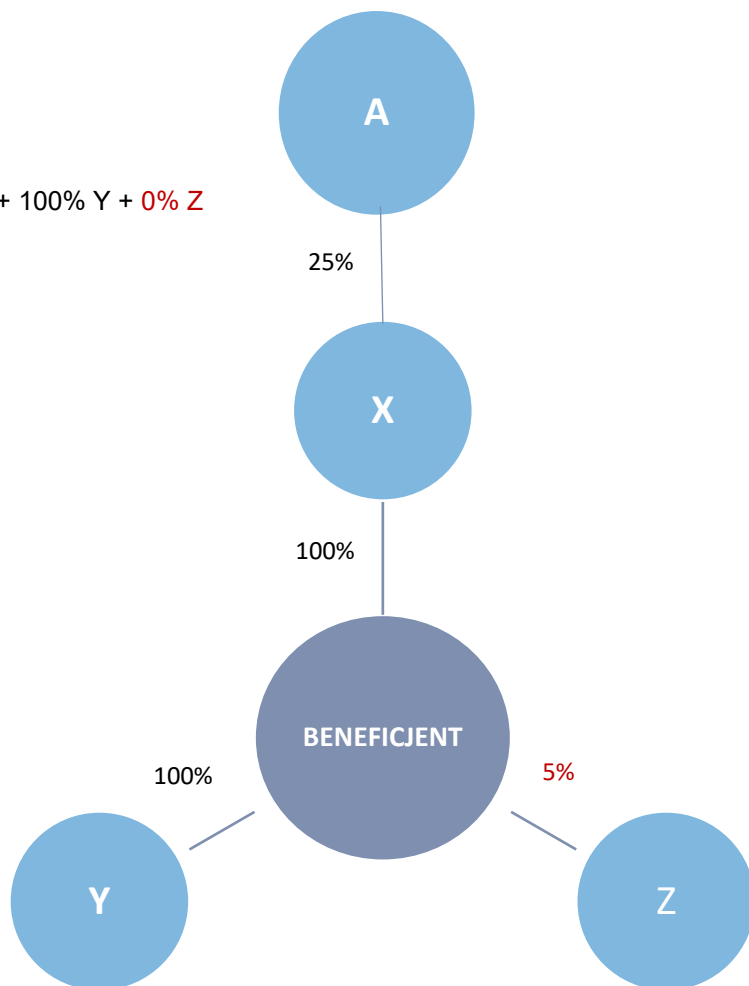

Przedsiębiorstwa powiązane/partnerskie

Przykład 1

WSKAŹNIKI:

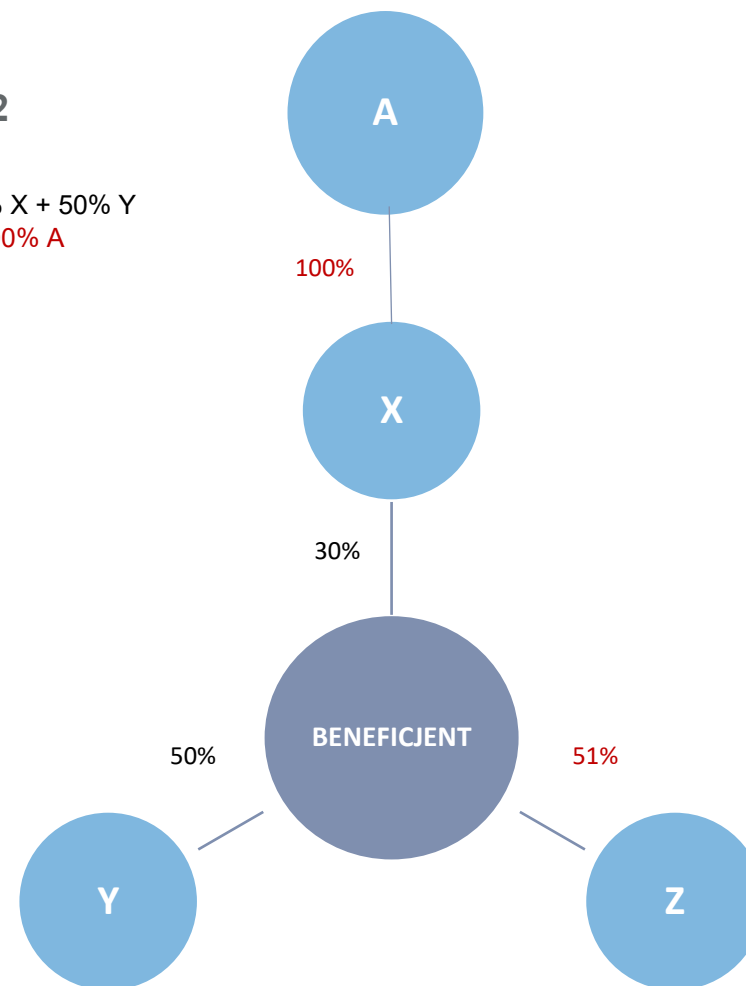
100% B + 100% X + 100% Y + 0% Z
+ 25% A

Przykład 2

WSKAŹNIKI:

100% B + 30% X + 50% Y
+ 100% Z + 100% A

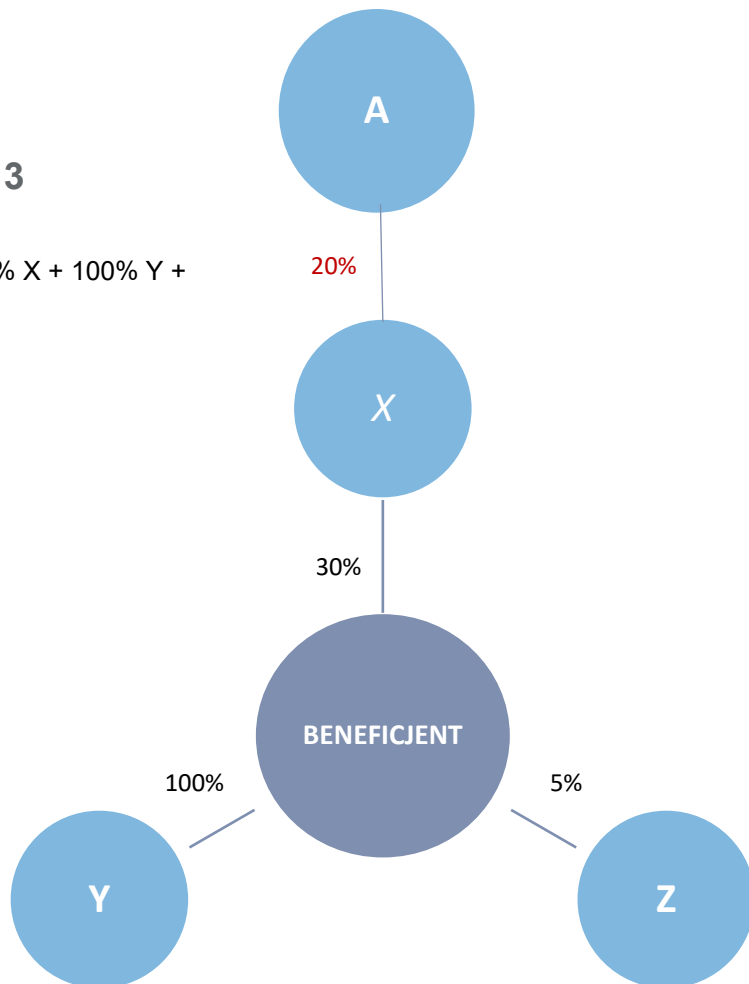

Przedsiębiorstwa powiązane/partnerskie

Przykład 3

WSKAŹNIKI:

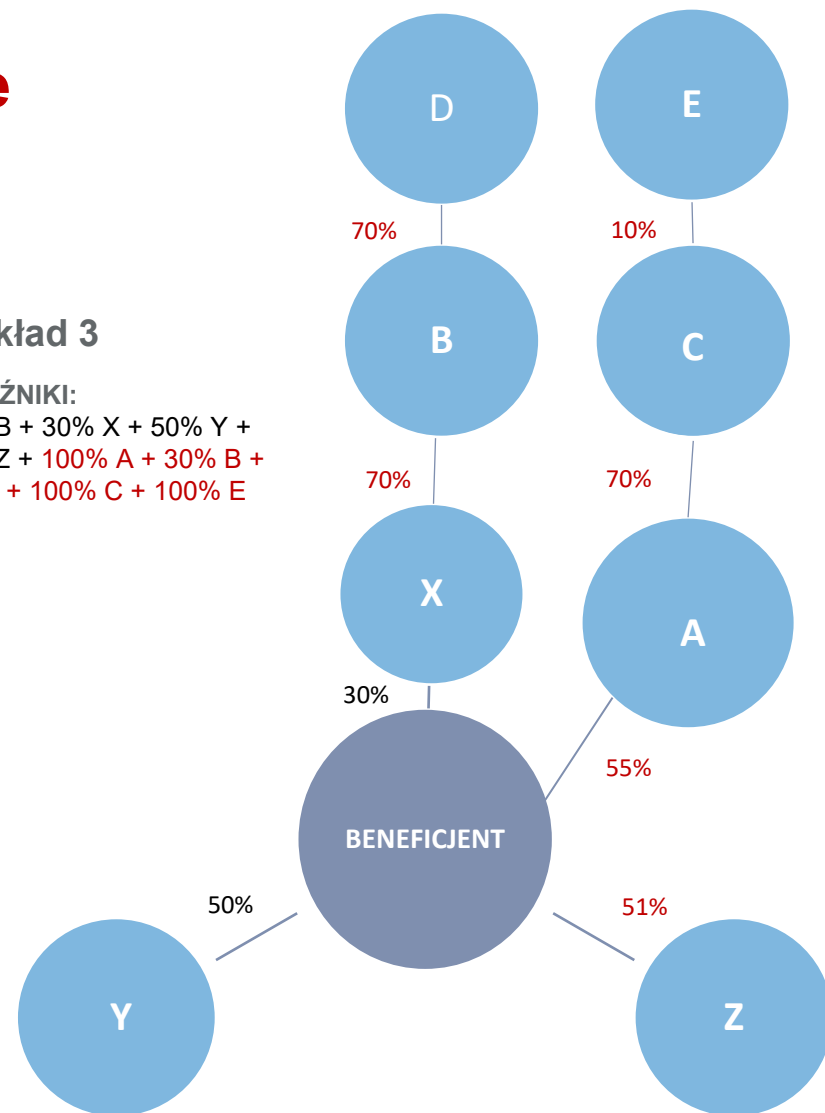
100% B + 30% X + 100% Y +
0% Z + 0% A

Przykład 3

WSKAŹNIKI:

100% B + 30% X + 50% Y +
100% Z + 100% A + 30% B +
30% D + 100% C + 100% E

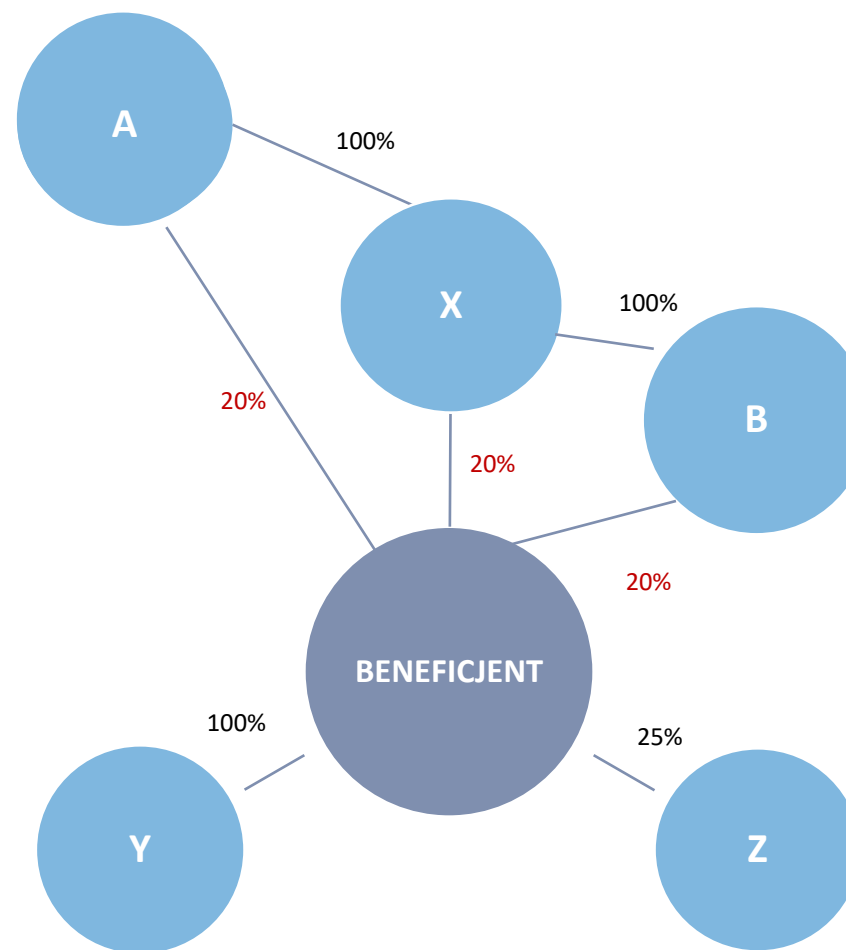

Przedsiębiorstwa powiązane/partnerskie

Przykład 5

WSKAŹNIKI:

100% B + 100% Y + 25% Z + 100% A + 100% X + 100% B

Osoby fizyczne

Powiązania za pośrednictwem osób fizycznych:

- Powiązania za pośrednictwem osób fizycznych będących przedsiębiorstwami.
- Powiązania za pośrednictwem osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami: przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków jak wskazane dla przedsiębiorstw powiązanych z osobą fizyczną lub grupą osób fizycznych działających wspólnie również traktuje się jak przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli prowadzą swoją działalność lub część działalności na tym samym właściwym rynku lub rynkach pokrewnych.

Rynek właściwy:

- **Właściwy rynek asortymentowy** – rynek produktów/usług, które z punktu widzenia konsumenta są dla siebie substytutami.
- **Właściwy rynek geograficzny** – obszar, na którym dane przedsiębiorstwa uczestniczą w podaży i popycie na produkty lub usługi, na którym warunki konkurencji są wystarczająco jednorodne, oraz który może zostać odróżniony od sąsiadujących obszarów ze względu na to, że warunki konkurencji na tym obszarze znacznie się różnią.

Rynek pokrewny – rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do właściwego rynku.

Wyrok NSA z 9 lipca 2014 r., sygn. akt II GSK 896/13:

„Dwa przedsiębiorstwa prowadzą działalność na tym samym rynku geograficznym, ponieważ prowadzą działalność na terenie tego samego województwa, jak i na tym samym rynku asortymentowym, skoro pewne profile działalności gospodarczej obu firm (PKD) pokrywają się według ich dokumentów rejestrowych.”

Przykład:

- Rynek upstream: rynek producentów szczoteczek do zębów.
- Rynek właściwy (badany): rynek hurtowy szczoteczek do zębów.
- Rynek downstream: rynek detaliczny szczoteczek do zębów.

Funkcjonalna definicja MŚP

Uwaga: Możliwość ustalenia innej wielkości przedsiębiorstwa niż wynika to ze wskaźników.

Przykładowe czynniki wskazujące na powiązania:

- korzystanie ze wspólnych zasobów finansowych, ludzkich, majątkowych,
 - posługiwanie się identyfikacją wizualną wskazującą na powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami,
 - posiadanie siedziby pod tym samym adresem,
 - posiadanie wspólnej strategii rozwoju,
 - prezentowanie oferty wskazującej na to, że oferent korzysta z komplementarnych usług innych przedsiębiorstw,
 - tożsamość klientów przedsiębiorstw.
-

Funkcjonalna definicja MŚP w praktyce

ETS. C-91/01. Republika
Włoska v Komisja Europejska.

- Bardzo bliskie związki:
- a) udziałowcami lub członkami zarządu badanej spółki były osoby fizyczne będące jednocześnie udziałowcami lub członkami zarządu spółki-udziałowca;
- b) badana spółka miała dostęp do kapitału w oparciu o sytuację finansową spółki-udziałowca;
- c) spółka miała dostęp do nowoczesnych technologii poprzez osoby fizyczne, o których mowa w lit. a;
- d) badana spółka zbywała dużą część swojej produkcji do spółki-udziałowca i mogła korzystać z jej bazy klientów, dzięki czemu uzyskała dostęp do światowych rynków.

Sąd I instancji T-137/0. Pollmeier Malchow
GmbH & Co. KG v Komisja Europejska.. .

- Spółka stanowiła jedną z trzech spółek kontrolowanych pośrednio lub bezpośrednio przez tę samą osobę fizyczną; dwie z nich zajmowały się produkcją, a trzecia – dystrybucją wytwarzanych przez nie produktów. Żadne z tych przedsiębiorstw nie miało wystarczającej autonomii prawnej i finansowej, aby uznać je za przedsiębiorstwo niezależne.
- Uwaga: Strona internetowa.

KE. C 8/2005. Nordbrendenburger
Umesterungswerke (2006/904/WE L 353/60)

- „Definicja przedsiębiorstwa nie wymaga, żeby beneficjent ograniczony był do posiadania jednej osobowości prawnej, ale może on także stanowić grupę przedsiębiorstw gospodarczych, na którą składa się więcej niż jedno MŚP. Przedsiębiorstwa mogą być postrzegane jako powiązane, jeśli łączy je osoba fizyczna oraz jeśli prowadzą one działalność na tym samym rynku lub na rynkach pokrewnych”.

Wielkość przedsiębiorstwa a kryteria wejścia i realizacji

Kryteria wejścia oraz realizacji

Przedsiębiorcy mogą pozyskiwać wsparcie głównie w ramach naborów prowadzonych w trybie konkurencyjnym. Każdy, kto spełnia podmiotowe i przedmiotowe warunki udziału w naborze, ma prawo ubiegać się o wsparcie.

Cechy danego podmiotu mogą jednak wpływać na szereg czynników wpływających na ostateczną wartość możliwego do uzyskania wsparcia, a niekiedy samą możliwość ubiegania się o nie.

Wielkość przedsiębiorstwa – prawo do aplikacji

Mały i duży przedsiębiorca z Białegostoku (podlaskie) ubiegają się o dotację w ramach naboru „Kredyt ekologiczny” FENG na inwestycję o wartości 11 mln zł (lokalizacja: pomorskie i podlaskie) polegającą na:

- a) termomodernizacji hali produkcyjnej – 10 mln zł
- b) zakupie usług doradczych – 1 mln zł.

Dostępne możliwości pozyskania wsparcia:

- a) Na termomodernizację hali produkcyjnej może pozyskać dotację w ramach:

Regionalnej pomocy inwestycyjnej:

- 70% mały przedsiębiorca
- 50% duży przedsiębiorca

Pomocy inwestycyjnej na środki wspierające efektywność energetyczną w budynkach:

- 80% mały przedsiębiorca
- 60% duży przedsiębiorca

Wielkość przedsiębiorstwa w pomocy publicznej – moment oceny

Każdy wniosek przechodzi co najmniej ocenę:

- Formalną - sprawdzane są kwestie formalne, np. czy wniosek został złożony we właściwym konkursie, czy wnioskodawca wpisuje się w katalog podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie, czy podane zostały wszystkie wymagane informacje, itp.; a po pozytywnej ocenie formalnej.
- Merytoryczną - dotyczy kwestii związanych ściśle z działaniami przewidzianymi w projekcie. Dokonywana jest na podstawie merytorycznych kryteriów oceny ogłoszonych w dokumentacji konkursu. Może to być np. adekwatność i weryfikowalność wskaźników, poprawność skonstruowanego budżetu, deklarowany poziom innowacji planowanego rozwiązania, itp. Na tym etapie przyznawane są punkty, które decydują o wygranej w konkursie, a więc o pozyskaniu wsparcia.

Po dokonaniu oceny sporządzana jest lista rankingowa, wg której rozdysponowuje się środki konkursu zgodnie z liczbą punktów przyznanych projektom, rozpoczynając od tych z najwyższą liczbą punktów aż do wyczerpania alokacji, a następnie podpisywane są umowy o dofinansowanie.

Zmienność/niezmienność statusu MŚP

Wyrok NSA z 9 lipca 2014 r., sygn. akt II GSK 896/13:
„Przy ubieganiu się o pomoc w postaci dotacji ze środków europejskich, podmiot musi spełniać kryteria MŚP w chwili składania wniosku, zawarcia umowy i realizacji projektu.”

Zmiana statusu MŚP -> duże przedsiębiorstwo:

- Przekroczenie pułapów w ciągu 2 kolejnych lat obrotowych.
- **UWAGA:** Zamknięcie ksiąg rachunkowych w ciągu roku.
- **UWAGA:** Zmiana w strukturze właścicielskiej automatycznie może zmieniać status MŚP.

Przedsiębiorstwa nowoutworzone – ocena w dobrej wierze zgodnie z zasadami najlepszej praktyki w trakcie roku obrotowego na podstawie biznesplanu.

Art. 4 ust. 2 załącznika I do rozporządzenia GEBR:

Jeżeli w dniu zamknięcia ksiąg rachunkowych dane przedsiębiorstwo stwierdza, że w skali rocznej przekroczyło pułapy zatrudnienia lub pułapy finansowe określone w art. 2, lub spadło poniżej tych pułapów, uzyskanie lub utrata statusu średniego, małego lub mikroprzedsiębiorstwa następuje tylko wówczas, gdy zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch kolejnych okresów obrotowych.

Komisja Europejska w sprawie Twinings – zob. dokument Evaluation of the SME Definition, September 2012, str. 49-50.

Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli MŚP zostaje połączone z większą grupą lub nabyte przez nią, w którym to przypadku MŚP traci swój status natychmiast w dniu transakcji.

Wyrok Sądu z dnia 9 września 2020 r. w sprawie T-745/17 **Kerkosand spol. s.r.o./Komisja Europejska**

„Podręcznik użytkownika dotyczący definicji MŚP”, do którego zresztą zaskarżona decyzja się nie odwołuje, nie stanowi tekstu prawnie wiążącego, mogącego stanowić odstępstwo od stosowania wiążącej zasady zawartej w art. 4 ust. 2 załącznika I do rozporządzenia nr 651/2014 lub ograniczenie jej zakresu. Podobnie w „Klauzuli o wyłączeniu odpowiedzialności” zawartej na drugiej stronie podręcznika wyjaśniono, że podręcznik ten „ma na celu wprowadzenie ogólnych wytycznych dla zainteresowanych przedsiębiorców i innych stron w ramach stosowania definicji MŚP”, ale że „jest on pozbawiony mocy prawnej i w żaden sposób nie wiąże Komisji”, ponieważ zalecenie w sprawie MŚP „jest jedynym autentycznym punktem odniesienia pozwalającym określić warunki dotyczące statusu MŚP”. Tej oceny nie może podważyć odesłanie do pkt 1.1.3.1 ust. 6 lit. e) decyzji 2012/838, ponieważ przepis ten, którego zakres stosowania jest ograniczony do działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej, nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Wielkość przedsiębiorstwa i możliwa jej zmiana – skutki

- *Czy zmiana uprawnień do aplikowania?*
- *Czy zmiana prawa do utrzymania pomocy?*
- *Czy obowiązek notyfikacji/uzyskania zgody?*

- **UWAGA:** Transakcje (due diligence, umowy).

Potencjalne sankcje za naruszenia zw. ze statusem MŚP

Zwrot z odsetkami	Wykluczenie możliwość otrzymania pomocy publicznej	Odpowiedzialność karna	Odpowiedzialność karnoskarbowa
Art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.	- Art. 25 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej - do czasu wykonania przez beneficjenta pomocy obowiązku zwrotu pomocy żadna pomoc publiczna nie może zostać udzielona, a w przypadku jej wcześniejszego udzielenia – wypłacona temu beneficjentowi. - Art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych: w przypadku, gdy beneficjent nienależnej pomocy publicznej nie zwrócił środków wraz z odsetkami w wyznaczonym terminie lub gdy beneficjent otrzymał dofinansowanie na podstawie przedstawionych jako autentyczne dokumentów podrobionych lub przerobionych lub dokumentów potwierdzających nieprawdę, lub gdy okoliczności te wystąpiły w następstwie potwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądowym popełnienia przestępstwa przez beneficjenta, jego partnera albo podmiot upoważniony do dokonywania wydatków (a jeśli podmioty te nie są osobami fizycznymi – przez osobę uprawnioną do wykonywania w ramach projektu czynności w imieniu beneficjenta), beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania wsparcia finansowego na okres 3 lat od dnia dokonania zwrotu środków przez beneficjenta.	- Art. 233 § 1 w związku z art. 233 § 6 KK – odpowiedzialność karna za składanie fałszywych zeznań. - Art. 297 § 1 KK - przedłożenie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego, w celu uzyskania dotacji dla siebie lub innej osoby. - Art. 297 § 2 KK - wbrew ciążącemu obowiązkowi, brak powiadomienia właściwego podmiotu o powstaniu sytuacji mogącej mieć wpływ na wstrzymanie albo ograniczenie wysokości udzielonego wsparcia finansowego. - Art. 286 § 1 KK: wprowadzenie w błąd podmiotu uprawnionego do udzielenia dofinansowania, przedkładając podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne pisemne oświadczenie co do okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania dofinansowania, a następnie w wyniku tego uzyskanie dla siebie lub innego podmiotu korzyści majątkowej w postaci dofinansowania. - Art. 77 ustawy o rachunkowości: prowadzenie ksiąg rachunkowych lub sporządzenie sprawozdania finansowego niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości lub podawanie w nich nierzetelnych danych. - Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.	Art. 82 § 1 KKS: Uzyskanie przez beneficjenta nienależnej pomocy publicznej lub wykorzystanie otrzymanej pomocy publicznej w sposób niezgodny z jej przeznaczeniem, co naraziło finanse publiczne na uszczuplenie.

PYTANIA

Dziękuję za udział w webinarium, które zostało zrealizowane
w ramach projektu Centrum Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Kontakt:

Dr Joanna Prokurat

Radca prawny, doradca podatkowy

tel.: +48 663 877 788

e-mail: joanna.prokurat@tpa-group.pl

www.tpa-group.pl/

